

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 2T/41/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6419010210
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Toma
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2022:6419010210.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Žiari nad Hronom v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Miroslava Tomu a prísediacich Jaroslava Rajčana a Antona Gajdošika na hlavnom pojednávaní konanom dňa 21.03.2022, takto

r o z h o d o l :

r o z h o d o l :

Obžalovaný R. A., nar. XX.XX.XXXX v Q. U., okres M., trvale bytom J. S. XXX, okres M., dôchodca,

je vinný, že

dňa XX.XX.XXXX v čase okolo XX.XX h v rodinnom dome v obci J. S. č. XXX, pod vplyvom alkoholu vošiel do izby svojej matky - pošk. T. A., nar. XX.XX.XXXX, ktorá ležala v posteli a začal od nej pýtať peniaze na alkohol, na čo mu povedala, že mu peniaze dá až ráno, následne ju začal udierať vankúšom po hlave, ťahal ju za vlasy a opakovane udieral do oblasti tváre, opakoval, že ju vyhodí von z domu, pričom jej vulgárne nadával, strhol z nej paplón, chytil ju oboma rukami za krk, pričom ju škrtil, čím sa dožadoval peňazí, začal prehľadávať izbu, pričom hľadal peniaze, následne odišiel do svojej izby, pričom poškodená ráno zistila, že jej zmizla peňaženka, ktorú mala pod vankúšom spolu s hotovosťou vo výške XXX,- €, a uvedeným konaním jej spôsobil škodu vo výške XXX,- €, ako aj zranenia - pomliaždenie tváre a pomliaždenie končatín, ktoré si vyžiadali dobu liečenia a dobu virtuálnej práceneschopnosti v trvaní 6 dní,

teda

proti inému použil násilie v úmysle zmocniť sa cudzej veci a spáchal taký čin na chránenej osobe - blízkej osobe - osobe vyššieho veku,

tým spáchal

zločin lúpež podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d) Tr. zákona č. 300/2005 Z.z. s poukazom na ustanovenie § 139 ods. 1 písm. c), e) Tr. zákona.

Za to sa odsudzuje

Podľa § 188 ods. 2 Tr. zákona, § 36 písm. l), § 38 ods. 2, 3, 8 Tr. zákona, § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Tr. zákona k trestu odňatia slobody v trvaní 3 (troch) rokov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a), § 51 ods. 1, 2 Tr. zákona súd obžalovanému výkon trestu odňatia slobody podmienene odkladá, zároveň ukladá probačný dohľad, ustanovuje skúšobnú dobu v trvaní 5 (päť) rokov.

Podľa § 51 ods. 2, ods. 3 písm. b) Tr. zákona zároveň súd ukladá obžalovanému obmedzenia, ktoré sú súčasťou probačného dohľadu spočívajúce najmä v zákaze požívania alkoholických nápojov.

Podľa § 51 ods. 5 Tr. zákona obžalovaný, ktorému bol uložený probačný dohľad je povinný strpieť nad sebou kontrolu vykonávanú probačným a mediačným úradníkom.

Podľa § 73 ods. 2 písm. d), ods. 4, § 74 ods. 1 Tr. zákona súd ukladá obžalovanému ambulantné ochranné protialkoholické liečenie.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný prokurátor v Žiari nad Hronom podal dňa 08.04.2019 obžalobu na obvineného R. A. pre zločin lúpež podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d) Tr. zákona s poukazom na ustanovenie § 139 ods. 1 písm. c), e) Tr. zákona.

Uznesením Okresného súdu Žiar nad Hronom zo dňa 20.08.2019 sp. zn. 2T 41/2019 bola podľa § 244 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku, § 214 ods. 1 Tr. poriadku vec postúpená Okresnému úradu, odboru všeobecnej vnútornej správy Žiar nad Hronom.

Prvostupňový súd svoje uznesenie odôvodnil tým, že:

Obvinený R. A. do zápisnice o výsluchu obvineného zo dňa XX.XX.XXXX uviedol, že sa necíti byť vinný, doznal, že s poškodenou T. A., svojou matkou máva konflikty pomerne často, je to väčšinou preto, že sám požíva alkoholické nápoje. S poškodenou sa dosť často háda, poprel, že by poškodenú dňa XX.XX.XXXX po tom ako prišiel domov opitý napadol, že jej proti jej vôli ukradol peniaze vo výške XXX €. Kritického dňa poškodenú určite nenapadol. V čase okolo obeda bol v miestnom obchode s potravinami, kde nakúpil potraviny a 1,5 l pivo. Následne šiel do pohostinstva, kde vypil jedno 10 stupňové pivo O.. Opäť išiel do potravín, v čase okolo 12,30 hod išiel domov. Chvíľu potom ako prišiel domov, išiel na hríby, následne robil domáce práce. V tom čase vypil asi 3dcl A., v tom čase medzi ním a poškodenou nevznikla žiadna hádka. V čase okolo XX,XX hod. išiel do krčmy, kde vypil dve 10 stupňové pívá, vrátil sa domov asi po hodine, kde vypil znova asi 3dcl A.. Doznal, že potom sa s poškodenou pohádal, táto mu vyčítala, že stále chodí do krčmy a pije, doznal, že si niečo vykrikovali. Doznal, že poškodenej vulgárne nadával. Následne buchol dverami a odišiel do chalupy, ktorá je oproti ich domu. Tam vypil znova 2 dcl A., mal už riadne vypité. Následne sa vrátil domov, čo robila poškodená nevedel uviesť, bola vo svojej izbe. Znovu sa hádali, pričom jej vulgárne nadával. Sám si nepamätal, čo sa ďalej udialo. Na otázky uviedol, že alkohol požíva príležitostne, pije najmä pivo, biely alkohol, ale aj farebné. Konflikty medzi ním a poškodenou vznikajú dosť často, tieto sú zapríčinené tým, že poškodená mu vyčíta, že chodí často do krčmy, pije a prepája peniaze. Poškodenú nikdy fyzicky nenapadol, pripustil, že jej vulgárne nadáva, možno povie aj silnejšie výrazy, nepamätal sa však, že by sa poškodenej vyhrážal zabitím alebo ublížením na zdraví. Od poškodenej peniaze na alkohol nikdy nežiadal. Poprel, že by kritického dňa vo večerných hodinách napadol poškodenú, ktorá už bola na posteli a žiadal od nej peniaze. Poškodenej nikdy nespôsobil úmyselne zranenie, pre ktoré by musela byť ošetrená. Nevedel uviesť, či pod vplyvom alkoholu býva agresívny. Do miestneho pohostinstva chodí skoro denne. Poškodenú nikdy nevyhadzoval z domu, nevedel uviesť, či je závislý na požívaní alkoholických nápojov. Pripustil, že niekedy po požití alkoholických nápojov máva okno. Syn W., ktorý pracuje v R. chodí domov sporadicky. Sám nevedel uviesť, ako poškodená prišla k zraneniu, sám jej to nespôsobil. Potvrdil, že poškodená

ho často oznamovala, že ju mal fyzicky napadnúť a vyhrážať sa jej. Toto trvalo už roky. Sám nevedel uviesť, prečo to poškodená robí. Sám dostáva opatrovné na poškodenú v sume 249 €, iný príjem nemá. Poškodená poberá dôchodok v sume okolo 300 €. Žijú v spoločnej domácnosti. Poprel, že by si vynucoval násilím, aby mu poškodená dávala peniaze. Rodinný dom, v ktorom spoločne s poškodenou bývajú je napísaný na poškodenú. Spolu s poškodenou býva sám v rodinnom dome od decembra 2016.

Obvinený R. A. do zápisnice pred sudcom pre prípravné konanie zo dňa XX.XX.XXXX uviedol, že konflikty medzi ním a poškodenou vznikajú preto, že poškodená mu vyčíta, keď ide preč z domu, tak sa o ňu nestará. Sám chodí občas vypomáhať susedovi, občas ide do krčmy. Nikdy však nie na dlhú dobu. Zdôraznil, že sám poškodenej žiadne zranenie nespôsobil. Asi pred dvomi týždňami, keď sa vrátil domov, našiel poškodenú ležať na zemi s roztriatou hlavou. Sám si je istý, že zranenie si vtedy spôsobila sama. Doznal, že kritického dňa došlo ku konfliktu. Bolo to z dôvodov, ktoré medzi ním a poškodenou pretrvávajú už takmer 3 roky. Poškodená mu vyčítala, že nebol dlho doma, že sa o ňu nestaral. Zdôraznil, že kritického dňa od poškodenej peniaze nepýtal. Posledne pýtal peniaze od poškodenej, aby zaplatila za drevo, nakoľko boli na tom dohodnutí. Poškodená mu vtedy peniaze poskytla a sám drevo z tejto sumy peňazí zaplatil. Poprel, že by od poškodenej pýtal 200 €, čo mu je kladené za vinu.

Obvinený R. A. do zápisnice o výsluchu obvineného zo dňa XX.XX.XXXX využil svoje zákonné právo podľa § 34 ods. 1 Tr. poriadku a nevypovedal.

Poškodená T. A., matka obvineného do zápisnice o výsluchu svedka poškodeného zo dňa XX.XX.XXXX uviedla, že obvinený nikde nepracuje, tento si vybavil, že ju bude opatrovať, pričom zároveň poberá opatrovateľské. Privyrába si zároveň brigádnicke, väčšinu svojho príjmu však prepije. Dňa 12.10.2017 v poobedňajších hodinách obvinený šiel do pohostinstva, domov prišiel v čase okolo 23,00 hod., sama bola vo svojej izbe v posteli, ešte nespala, bála sa v akom stave príde obvinený domov. Po príchode domov, obvinený vošiel do jej izby, prišiel k jej posteli, sama videla, že je značne opitý, začal od nej pýtať peniaze na alkohol, nakoľko chcel ísť spať piť do pohostinstva. Sama aby nemala problém, tak mu odvetila, že mu dá peniaze až ráno, nakoľko nemala nič pri sebe. Obvinený ju rozčúlený začal „plieskať“ vankúšom po hlavu, ktorý jej vytrhol spod hlavy, chytil ho do ruky a zároveň ju ťahal za vlasy a opakovane ju udieral niečím do tváre, nevedela uviesť čím, bála sa tak zavrela oči. Obvinený stále kričiac opakoval, že ju vyhodí von z domu, stále pýtal peniaze, že sa potrebuje vrátiť do krčmy, že tam zostal dlhý. Nadával jej, do píč, vyjebaných kuriev, hovoril jej, aby zmizla z domu. Sama bola ticho triasla sa a bála. Obvinený strhol z nej paplón, ktorý zhodil na podlahu. Chytil ju oboma rukami za krk, škrtil, po tomto ju bolia žily na krku. Obvinený všetko prehľadával, dožadoval sa peňazí. Vedľa posteľe mala tašku, kde mala pripravené veci na odchod do Banskej Štiavnice na dlhodobé liečenie. Túto tašku taktiež začal prehľadávať, obsah rozhadzoval po miestnosti, stále hľadal peniaze. Celý útok trval do polnoci. Obvinený nervózne chodil po celom dome, potom ostal vo svojej izbe, kde neustále vykrikoval. Sama bola schúlená vo svojej posteli a čakala, čo sa bude diať. Takto prebdela celú noc. Okolo 09,00 hod. nasledujúceho dňa obvinený odišiel. Sama chcela volať policajtov, zbadala, že je zamknutá, nemohla sa dovolať pomoci. Ráno zbadala, že jej zmizla peňaženka, ktorú mala pod vankúšom, ktorý máva pod hlavou, v ktorej mala dve 50 € bankovky, jednu 100 € bankovku. Bol to z dôchodku zo dňa 06.10.2017 vo výške 280 €. Peňaženku si schovávala každý deň, aby jej obvinený nevzal peniaze. Peňaženku musel vziať vtedy, keď ju bil vankúšom. Deň predtým obvinenému poskytla sumu 30 €, aby kúpil stravu, tieto peniaze samozrejme prepil. Sama všetko prehľadala, peňaženku nenašla. Dňa 13.10.2017 prišiel obvinený v čase okolo 15,00 hod. domov opitý. Opätovne vykrikoval, že tam chce byť sám, opäť jej vulgárne nadával, sama sa vytratila z domu, chcela volať políciu, nakoniec obvinený vošiel do svojej izby, kde zaspal vo fotelke. Potvrdila, že sama ťažko chodí, napriek tomu vyšla z domu, išla na obecný úrad, odkiaľ chcela privolať políciu. Pred obecným úradom ju oslovil mladý chlapec, ktorý ju odviezol na políciu do Novej Bane. Potvrdila, že z obvineného má strach, hanbí sa, čoho sa dožila, úplne sa trasie. Potvrdila, že má 84 rokov, je po operácii nohy, ťažko chodí, sama sa bojí o život. Útoky zo strany obvineného sú dlhodobé, tento neustále vyžaduje peniaze na alkohol. Sama v obave o svoj život mu peniaze poskytuje, sama nevie, čo má s obvineným robiť. Často sa stáva, že pýtanie peňazí zo strany obvineného sa nezaobíde bez bitky a faciek. Stávalo sa, že sa zamýkala v komore alebo chodila do pohostinstva, keď ju obvinený vyhodil z domu a zamkol. Bývala zima a sama nemala kam ísť. Často sa stávalo, keď prišiel domov obvinený opitý, že nocovala vonku. Niekedy ušla k susede, ktorá ju prichýlila. Toto trvá zo strany obvineného dlhodobo 5 až 6 rokov. V minulosti si to veľaokrát odniesol aj vnuk, keď bol ešte doma, aj tohto obvinený zbil. Sama to niekoľkokrát hlásila, v poslednom čase sa obvineného bojí úplne. Tento keď je opitý v dome všetko ničí, kričí do neskorých ranných hodín, stále je nahlas pustený

televízor. Sama je vo svojej izbe, kde ticho čaká. Sama nevidí už žiadne východisko. Obvinený jej berie peniaze, sama musí ísť pýtať od dcéry peniaze, ktorá býva neďaleko.

Poškodená T. A. do zápisnice o výsluchu svedka poškodeného zo dňa 15.12.2017 uviedla, že obvinený je jej syn, vypovedať proti nemu nebude.

Svedkyňa S. W., sestra obvineného, dcéra poškodenej do zápisnice o výsluchu svedka zo dňa XX.XX.XXXX uviedla, že nakoľko obvinený je jej blízky príbuzný, sama využíva svoje právo a proti bratovi vypovedať nebude.

Z fotodokumentácie zranenia poškodenej T. A. a z lekárskej správy zo dňa XX.XX.XXXX Y. M., a.s., chirurgická ambulancia M. nad F. vyplýva, že poškodená T. A. uviedla, že bola napadnutá včera, svojím synom, ktorý ju udieral päšťami do pravej orbitálnej krajiny a snažil sa ju uskrtiť. Sama sa nemohla dostať z bytu, špatne sa jej dýcha. Diagnóza bola určená, ako iné povrchové poranenie mihalnice a okolia oka, druh poranenia bližšie neurčený.

Zo znaleckého posudku znalca z odboru psychológie č. 4/2018 na poškodenú T. A. vyplýva, že osobnosť je bez zistených známkov disharmonickej štruktúry, primerane sociabilná aj empatická. Osobnostná štruktúra nie je významne narušená. Vo výsledkoch testových techník sú prítomné ľahké príznaky organických zmien CNS, ktoré však podstatným spôsobom neprekračujú hranice vekovej normy, vzťah k obvinenému je neprimerane tolerantný, napriek tomu, že ju už v minulosti dokázateľne fyzicky insultoval, ho vykresľuje v neprimerane priaznivom svetle a dokonca v rámci vyšetrenia popiera jeho problémy s konzumáciou alkoholu. Popiera aj obsah výpovede, v rámci ňou podaného trestného oznámenia udáva, že si to celé vymyslela. Tieto jej postoje možno na základe všetkých zistených skutočností považovať za vedome účelové. Jej emocionálna osobnostná sféra je primerane diferencovaná, efektívnosť dostatočne stabilná, bez zistených tendencií ku impulzívnemu konaniu. V súčasnosti poškodená netrpí psychickou chorobou z okruhu schizofrénie, jej kontakt s realitou je adekvátny. Nevedomé skresľovania výpovedí zistené neboli. Pamäťové schopnosti, v oblasti novopamäti sú podpriemerné až priemerné, údaje z oblasti minulosti neudáva precízne, pre forenzné účely však dostatočne spoľahlivo. Je schopná zapamätať si obsah prežitých, dôležitých udalostí a tie následne hodnotiť a reprodukovať, tendencie zamlčovania dôležitých skutočností neboli zistené. Poškodená koná pod vplyvom emócií, s cieľom ospravedlniť a zľahčovať konanie obvineného. Sklony ku konfabuláciám zistené neboli. Nemožno vylúčiť, že poškodená môže podliehať manipulácii a ovplyvňovaniu zo strany iných osôb.

Zo znaleckého posudku č. 7/2018 znalca z odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvie psychiatria na poškodenú T. A., súd zistil, že u poškodenej nebola znaleckým vyšetrením zistená žiadna forenzne významná duševná choroba ani porucha, v minulosti ani v súčasnej dobe. Bola zistená prítomnosť mierne kognitívnej poruchy, ktorá je relatívne častá v rámci procesu starnutia, prítomné sú ľahké poruchy pamäti, ktoré nedosahujú hĺbku demencie. Mierne poruchy pozornosti, zvýšená unaviteľnosť, pričom aktivity denného života sú narušené len mierne. Ovládacie a rozpoznávacíe schopnosti v čase inkriminovanej udalosti v plnej miere boli u poškodenej zachované, jej konanie nebolo chorobne ovplyvnené, bolo plne v súlade s črtami jej osobnosti. U poškodenej nie je prítomný syndróm týranej osoby. Nebola zistená prítomnosť tzv. Štokholmského syndrómu, je preň typické vytvorenie silne pozitívnej citovej väzby k násilníkovi, dokonca dochádza až k stotožneniu sa s jeho správaním, vďaka čomu obeť nepripúšťa možnosť svojho ohrozenia. U poškodenej nie sú splnené diagnostické kritériá pre stanovenie diagnózy postraumatickej stresovej poruchy, nie je prítomná ani iná porucha z okruhu neurotických, stresových, či somatoformných. Poškodená je schopná účasti na trestnom konaní, je schopná v plnej miere chápať zmysel trestného konania. Znalec odporúča zmenu osoby opatrovníka.

Zo znaleckého posudku č. 8/2018 znalca z odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvie psychiatria na obvineného súd zistil, že znaleckým vyšetrením nebola zistená prítomnosť forenzne významnej duševnej poruchy, či choroby ani v minulosti ani v súčasnej dobe. Bol zistený syndróm závislosti od alkoholu druhé až tretie štádium. V deň inkriminovanej udalosti išlo o stav akútnej intoxikácie alkoholom, ľahkú opilstosť, kedy u skúmanej osoby bolo zvýšené sebavedomie, zhoršená pozornosť aj reakčný čas, znížená kritičnosť, expanzívnosť, hlučnosť, oslabené zábrany, zvýšená dráždivosť, vulgárnosť, možná agresivita. V čase inkriminovanej udalosti išlo na základe analýzy získaných intoxikácií u obvineného o akútnu intoxikáciu alkoholom, zodpovedajúcu ľahkej opilstosti, preto boli u obvineného ľahko znížené rozpoznávacíe schopnosti a rovnako boli ľahko znížené aj ovládacie schopnosti, ale len a výlučne

nechorobným vplyvom požitého alkoholu, toto zníženie si obvinený spôsobil vlastným pričinením a to abuzom alkoholu, pričom vedel aký účinok môže mať alkohol na jeho konanie. Obvinený v kritickom čase nemal narušený kontakt s realitou, jeho správanie bolo komformné s črtami jeho osobnosti, plne si uvedomoval, že porušuje právne normy. Požitý alkohol nemal chorobný vplyv na jeho konanie, nešlo teda o patickú ani komplikovanú opilosť. Vo vzťahu ku konzumácii alkoholu u obvineného bol zistený syndróm závislosti od alkoholu podľa Jelínka, ide o druhé až tretie štádium najmä s psychickou zložkou, prítomné je pravidelné užívanie alkoholu. Od daného incidentu obvinený úplne abstínuje, k čomu dopomohol aj pobyt v chránenom prostredí výkonu väzby. V minulosti v mesiacoch máj až august 2007 obvinený absolvoval súdom nariadené ochranné protialkoholické liečenie pre syndróm závislosti od alkoholu. Vo vzťahu k ostatným návykovým látkam, nie je prítomné zneužívanie ani závislosť na nich. U obvineného nie sú prítomné psychické ani somatické zmeny závažnejšieho charakteru. Obvinený je schopný účasti na trestnom konaní, je schopný v plnej miere chápať zmysel trestného konania aj zmysel prípadne udeleného trestu. Z psychiatrického hľadiska nie je pobyt obvineného na slobode v súčasnej dobe pre spoločnosť nebezpečný. Z adiktologického hľadiska pri zistení syndrómu závislosti od alkoholu, ako aj zvýšenej konfliktnosti, dráždivosti a impulzivity v stavoch opilosti, znalec odporúča obvinenému nariadiť ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou a probačný dohľad s dodržiavaním prísnej abstinencie od alkoholu.

Zo správy o povesti Okresného úradu odboru všeobecnej vnútornej správy Žiar nad Hronom na obvineného vyplýva, že tento bol trikrát priestupkovo postihovaný, z toho dvakrát pre priestupky proti poškodenej. V roku 2014 bol uznaný vinným Okresným úradom v Žiari nad Hronom z priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d) zákona SNR 372/1990 Zbierky o priestupkoch v platnom znení, kedy mu bola uložená pokuta 20 €, v tomto prípade vulgárne nadával pod vplyvom alkoholu poškodenej a v roku 2015 bol uznaný vinným Okresným úradom v Žiari nad Hronom pre priestupok proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d) zákona SNR č. 372/1990 Zbierky o priestupkoch v platnom znení, pričom v rozkaznom konaní bola obvinenému uložená sankcia, pokuta vo výške 30 €. V tomto prípade obvinený použil voči poškodenej násilie a vulgárne jej nadával a vyhrážal sa. Tieto skutočnosti vyplývajú aj zo zápisníc o prerokovaní priestupku a rozkazu o uložení sankcie za priestupok.

Zo správy o povesti obce J. S. zo dňa XX.XX.XXXX vyplýva, že obvinený žije v spoločnej domácnosti s poškodenou a synom, pre časté požívania alkoholických nápojov bývajú v rodine nezhody s poškodenou. Komisia verejného poriadku nie je v obci zriadená.

Z vyhlásenia zo dňa 07.02.2018, ktoré podpísala poškodená vyplýva, že poškodená vyhlasuje, že našla peňaženku, v ktorej bola suma 200 € a o ktorej sama tvrdila, že jej ju vzal „ukradol, odcudzil“ jej syn, obvinený. Peňaženku našla v inej posteli, nie v jej posteli, čo dovtedy tvrdila.

Uznesením Okresného prokurátora v Žiari nad Hronom zo dňa 28.02.2018 sp. zn. 2Pv 413/17/6613 bolo trestné stíhanie proti obvinenému R. A. pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d) Tr. zákona, podľa § 215 ods. 1 písm. a) Tr. poriadku na tom skutkovom základe, ktorý je uvedený v obžalobe prokurátora zastavené, lebo je nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 09.03.2018.

Prokurátor svoje uznesenie odôvodnil tým, že obvinený R. A. v štádiu po vznesení obvinenia, ako aj poškodená T. A., svedkyňa S. W. využili svoje právo a v danej veci nevypovedali, čím došlo k vážnemu spochybneniu samotného skutkového deja a jeho priebehu. Po vykonaní prípravného konania obvinený nie je ku skutku, pre ktorý bolo vznesené obvinenie usvedčovaný žiadnym z vykonaných dôkazov. Vzhľadom na povahu a stav spáchaného skutku a jeho právnu kvalifikáciu nebolo možné zabezpečiť iné resp. ďalšie dôkazy, teda po vznesení obvinenia neboli produkované žiadne priame resp. nepriame dôkazy, ktoré by preukazovali, že skutok sa stal tak ako bolo uvedené v uznesení o vznesení obvinenia.

Uznesením Generálneho prokurátora SR zo dňa 06.06.2018 sp. zn. XVI/2Pz47/18/1000-4 bolo podľa § 363 ods. 2 Tr. poriadku, § 366 ods. 1,2 Tr. poriadku, § 367 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku rozhodnuté, že právoplatným uznesením prokurátora Okresnej prokuratúry v Žiari nad Hronom sp. zn. 2Pv 413/17/6613 zo dňa 28.02.2018 a v konaní, ktoré mu predchádzalo bol porušený zákon v ustanovení § 215 ods. 1 písm. a) Tr. poriadku a v konaní, ktoré mu predchádzalo v ustanoveniach § 2 ods. 10, ods. 12 Tr. poriadku v prospech obvineného, právoplatné uznesenie prokurátora Okresnej prokuratúry sp. zn. 2Pv

413/17/6613- 35 zo dňa 28.02.2018 sa zrušuje a prokurátorovi Okresnej prokuratúry v Žiari nad Hronom sa prikazuje aby vo veci znovu konal a rozhodol.

V dôvodoch zrušujúceho uznesenia je, okrem iného uvedené, že ak aj po vykonaní všetkých do úvahy prichádzajúcich dôkazov, zostane pochybnosť o existencii, či neexistencii skutku vyplývajúca z rozporov medzi dôkazmi, ktoré sa nedajú odstrániť ani vykonaním ďalších dôkazov a súčasné posúdenie vierohodnosti odporujúcich si dôkazov, závisí iba od ich posúdenia súdom, po vykonaní na hlavnom pojednávaní podľa zásady bezprostrednosti a ústnosti, prokurátor za takého dôkazného stavu nie je oprávnený rozhodnúť o zastavení trestného stíhania, je povinný na obvineného podať obžalobu. Preskúmaním uznesenia o zastavení trestného stíhania, ako aj konania ktoré mu predchádzalo, bolo zistené, že toto bolo vydané predčasne bez náležitého zistenia skutkového stavu veci, v rozsahu nevyhnutnom na také rozhodnutie a súčasne doposiaľ vykonané dôkazy boli nesprávne vyhodnotené. Takýmto dôkazom je výpoveď poškodenej vykonaná po vznesení obvinenia 13.10.2017 v rámci, ktorej podrobne opísala priebeh skutkového deja. Bez povšimnutia zostali ďalšie podstatné dôkazy, fotodokumentácia zranení poškodenej, z ktorej je zrejmé, že mala po útoku zjavné zranenia v oblasti pravého oka, na zápästí ľavej ruky, ako aj lekárska správa z vyšetrenia poškodenej. Fotograficky zadokumentované zranenia na tele poškodenej plne korešpondujú s výpoveďou poškodenej o spôsobe a mieste vedenia fyzického útoku obvineným proti jej osobe. Fyzické napadnutie obvineným poškodená uviedla aj pri lekárskom vyšetrení. Bolo nevyhnutné preveriť hodnovernosť dôkazu, ktorým bolo písomné vyhlásenie zo dňa 07.02.2018, ktoré doložil do vyšetrovacieho spisu obvinený pri jeho preštudovaní, ktoré napísala nezistená osoba a podpísala poškodená. V tejto súvislosti bolo potrebné v rámci dokazovania objasniť otázku, či peňaženka nachádzajúca sa u obvineného patrila jemu alebo, či išlo o peňaženku poškodenej, prípadne tretej osoby, či obvinený v čase skutku mohol disponovať finančnou hotovosťou, ktorú mal pri sebe. Bolo potrebné v tejto súvislosti tiež zistiť, ktorý deň v mesiaci a v akej výške obvinený poberá príjem z opatrovateľskej činnosti, či má iný zdroj príjmu. K zmene postoja poškodenej došlo až po prepustení obvineného z väzby, neboli vypočutí svedkovia, ktorí by mohli prispieť k náležitému objasneniu trestnej veci a to najmä zamestnanci pohostinstva, susedka, u ktorej sa poškodená mala zo strachu pred obvineným niekoľkokrát ukryť. O násilnom konaní obvineného mal vedomosť aj vnuk poškodenej W. A., ktorý doposiaľ vôbec nebol vypočutý. Násilné správanie sa obvineného k poškodenej preukazuje aj výpis z evidencie priestupkov. Tieto dôkazy vyvracajú tvrdenia obvineného o abstinenčii, násilnom konaní voči poškodenej v minulosti. Vedomosť o nezhodách medzi obvineným a poškodenou v dôsledku požívania alkoholických nápojov má aj obec J. S..

Obvinený R. A. do zápisnice o výsluchu obvineného zo dňa XX.XX.XXXX uviedol, že skutok sa nestal, čo potvrdila aj poškodená vo svojom písomnom vyhlásení, v ktorom potvrdila, že našla peňaženku, o ktorej predtým tvrdila, že ju mal vziať. Viac ku skutku nevypovedal.

Poškodená T. A. v zápisnici o výsluchu svedka poškodeného zo dňa XX.XX.XXXX uviedla, na otázky, že vypovedať nebude. Sama nikde nechodí, budú sa z nej smiať, sama nemá na odpočinku pokoj. Zdôraznila, že proti obvinenému - synovi vypovedať nebude, už jej to ide na nervy.

Svedkyňa S. W., sestra obvineného, dcéra poškodenej v zápisnici o výsluchu svedka zo dňa XX.XX.XXXX znovu využila svoje právo odopretia výpovede a proti svojmu bratovi obvinenému „vypovedať nechcem a nebudem“.

Svedok W. A., syn obvineného a vnuk poškodenej v zápisnici o výsluchu svedka zo dňa XX.XX.XXXX uviedol, že obvinený je jeho blízky príbuzný, sám využíva svoje právo odopretia výpovede a proti svojmu otcovi, obvinenému vypovedať „nechcem a nebudem“.

Svedkyňa F. N. do zápisnice o výsluchu svedka zo dňa XX.XX.XXXX uviedla, že k samotnému skutku sa vyjadriť nevie, u „A.“ nebola viac rokov, od roku XXXX odkedy jej umrel manžel, sa nenavštevujú. Poškodená ešte pred rokom 2014 prišla ku nim, keď bola chorá, niekedy aj prenocovala, z toho dôvodu, že ak by potrebovala pomoc, vedeli jej ju zavolať, vedeli jej zavolať napríklad sanitku. Bolo to vtedy keď ostala sama doma, tak nechcela ostať sama. Poškodená nepovedala, že by mala konflikt s obvineným. Poškodená vždy keď prišla, tak hovorila len o tom, že sa bojí byť sama doma, je to už možno viac ako 10 rokov. V minulosti bola viac s poškodenou v kontakte, o rodinných záležitostiach nehovorili, skôr sa zdôverovala poškodená svojej dcére.

Svedok J. R. do zápisnice o výsluchu svedka zo dňa XX.XX.XXXX uviedol, že obvineného pozná veľa rokov, ku skutku sa vyjadriť nevedel. Sám pracuje ako čašník v Presso market J. S., čo je jediná krčma v obci. Obvineného pozná ako zákazníka. Obvinený navštevuje pohostinstvo cestou z obchodu, hlavne v poslednej dobe, zastaví sa na pivo, vypije a ide domov. Obvinený nechodí do pohostinstva každý deň, niekedy ho nevidieť ani dva týždne. Vie, že obvinený robí murárske práce. V minulosti sa stávalo, že prišiel cez deň a odišiel večer. Otváracie hodiny sú od 10,00 hod. do 22,00 hod., takto to bolo aj v októbri 2017. Obvinený zvykol popíjať vodu a pivo. Obvinený keď si vypije „vyrýva do druhých“, ľudia si ho nevšímajú, radšej si presadnú. Obvinený nie je bitkár, on je skôr viac bitý, väčšinou slovné útočí na druhých. Sám nezaregistroval, že by mal obvinený otvorený konflikt s iným zákazníkom. Je pravdou, že asi rok dozadu chodila do pohostinstva poškodená s tým, aby obvinenému nenalievali, že robí doma bodrel, niečo v tom štýle. Sám dohovára obvinenému nech doma nerobí problémy, nech je všetko v poriadku. Stalo sa aj, že vo večerných hodinách prišla pre obvineného poškodená, do pohostinstva, on jej kúpil čokoládu, džús, sedela s ním pri stole, potom odišli spolu domov. Niekedy keď poškodená dlho čakala na obvineného tak aj sama odišla domov.

Zo znaleckého posudku č. 2018/44 znalca z odboru zdravotníctva, odvetvie chirurgia vyplýva, že znalec stanovil ako virtuálnu dobu nevyhnutnej liečby poškodenej 6 dní. Poškodená trpela bolesťavosťou tváre, opuchom, prechodne zhoršením videnia, prechodne obtiažami pri bežných hygienických činnostiach, ako je umývanie, obliekanie a podobne. Tento stav trval maximálne 5 až 6 dní. Jedná sa o ľahké poranenie, ktoré nezanechá trvalé následky. Poranenia vznikli brachiálnym úderom, držaním, stláčaním hornej končatiny.

Zo správy o povesti obce J. S. zo dňa XX.XX.XXXX vyplýva, že obvinený žije v spoločnej domácnosti so svojou matkou poškodenou, v rodine bývajú časté nezhody, účasť na týchto nezhodách je obojstranná, poznatky ani sťažnosti od susedov nemajú žiadne. Nemajú vedomosť o tom, že poškodená nespáva doma. Poškodená nepožiadala obec o núdzové ubytovanie, či inú pomoc. Nevyužíva iné služby, ktoré poskytuje obec.

Zo správy Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, odboru služieb zamestnanosti, odbor sociálnych vecí a rodiny, agenda služieb pre občana Nová Baňa súd zistil, že obvinený je v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 11.01.2018, poberateľom dávky v hmotnej núdzi je od 01.04.2018 ako jednotliviec. Nepoberá náhradné výživné, ani žiadne štátne dávky. Pripojili potvrdenie o poskytovaní peňažného príspevku na opatrovanie poškodenej.

Z potvrdenia ÚPSVaR Banská Štiavnica súd zistil, že obvinený je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 11.01.2018, predchádzajúca evidencia bola od 14.10.2015 do 10.05.2017. z potvrdenia o poberaní dávky v hmotnej núdzi ÚPSVaR Banská Štiavnica súd zistil, že obvinený je príjemcom pomoci v hmotnej núdzi od 01.04.2018 predtým bol príjemcom v hmotnej núdzi naposledy od 01.07.2013 do 31.03.2017. Z potvrdenia o poberaní dávky v hmotnej núdzi ÚPSVaR Banská Štiavnica za rok 2017 vyplýva, že obvinený poberal dávky v hmotnej núdzi v mesiacoch január až apríl 2017. Prvé tri mesiace v sume 96,30 €, v apríli 2017 v sume 61,60 €.

Z potvrdenia o poberaní peňažného príspevku na opatrovanie ÚPSVaR Banská Štiavnica vyplýva, že obvinený bol poberateľom peňažného príspevku na opatrovanie v období od 01.03.2017 do 12.10.2017, peňažný príspevok na opatrovanie poberal za opatrovanie matky- poškodenej.

Zo správy Sociálnej poisťovne, pobočka Žiar nad Hronom, súd zistil, že obvinený sa nachádzal v evidencii žiadateľov o dávku v nezamestnanosti od 11.01.2018, táto mu nebola priznaná lebo nespĺňal podmienky. Menovaný nie je evidovaný ako poberateľ nemocenských dávok, dôchodku, úrazových dávok a dávok garančného poistenia.

Z rozhodnutí ÚPSVaR Banská Štiavnica, pracovisko Nová Baňa súd zistil, že obvinenému bol priznaný príspevok za opatrovanie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihom, ktorou je poškodená od 02.05.2017 v sume 247,62 €, od 01.11.2017 v sume 249,35€, od 20.07.2018 v sume 369,36 €. Z potvrdenia Sociálnej poisťovne, pobočka Žiar nad Hronom vyplýva, že obvinený je evidovaný poistenec a sporiteľ starobného dôchodkového sporenia, ktoré vedie Sociálna poisťovňa, ktorá mu poskytuje peňažný príspevok za opatrovanie od 10.05.2017 do 12.10.2017.

Z oznámenia Sociálnej poisťovne, pobočka Žiar nad Hronom zo dňa 11.12.2018 vyplýva, že poškodená poberá starobný dôchodok v sume 316 €. Z oznámenia zo dňa 16.01.2019 vyplýva, že poškodená poberá starobný dôchodok v sume 324,70 €. Z potvrdenia Sociálnej poisťovne, pobočka Žiar nad Hronom súd zistil, že dôchodková dávka je vyplácaná v hotovosti, túto si preberá osobne.

Zo správy Slovenskej pošty, a.s., centrum spracovania Bratislava, súd zistil, že vedúca pošty Malá Lehota oznámila, že za mesiac september, október 2017 prešetrila doklady- dávky okresného okruhu, pričom adresát si osobne prevzal dávku vo výške 249,35 € v mesiaci september 2017 dňa 18.09.2017. V mesiaci október 2017 nebola na uvedenej pošte adresátovi vyplatená žiadna dávka. Dávky je možné si však prevziať, na ktorejkoľvek pošte na území Slovenskej republiky.

Zo správy o povesti z obce J. S. zo dňa XX.XX.XXXX vyplýva, že obvinený žije v spoločnej domácnosti s poškodenou, poškodená sa nikdy nebola sťažovať na obecnom úrade nato, že by musela prespávať v šope, ani sa nesťažovala na konanie obvineného voči svojej osobe. Sťažovala sa na svojho syna obvineného len v obci, susedom. Poškodená sa prišla na obecný úrad len informovať, či nemajú vedomosť, kde sa nachádza obvinený, nakoľko ho nevie nikde nájsť, je jej za ním smutno. Bolo to v čase, keď sa obvinený nachádzal vo väzbe a poškodená to dobre vedela. V poslednom čase nemajú vedomosť o prípadných nezhodách v tejto rodine. Je im, ale známe, že obvinený vo väčšej miere požíva alkohol. Obecný úrad nikdy neriešil žiadny spor medzi poškodenou a obvineným.

Zo zápisnice o zadržaní a obmedzení osobnej slobody podozrivej osoby zo dňa XX.XX.XXXX o XX,XX hod. okrem iného vyplýva, že pri prehliadke obvineného bola nájdená peňaženka čiernej farby s finančnou hotovosťou 1 ks 50 € bankovka, 1 ks 20 € bankovka, 2 ks 10 € bankovka, 1 ks 5 € bankovka, 2 ks 0,20 € mince.

Podľa § 243 ods. 1 Tr. poriadku obžalobu podanú na súde pre zločin s hornou hranicou trestnej sadzby prevyšujúcou 8 rokov preskúma predseda senátu a podľa jej obsahu a obsahu spisu posúdi, či ju treba predbežne prejednať na zasadnutí alebo nariadiť hlavné pojednávanie.

Za zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d) Tr. zákona možno uložiť páchatelovi trest odňatia slobody na 7 rokov až 12 rokov.

Podľa § 243 ods. 3 Tr. poriadku predseda senátu nariadi predbežné prejednanie obžaloby vtedy, ak má zato, že vec treba vybaviť rozhodnutím podľa § 244 ods. 1 písm. a)-l) alebo ak skutok, ktorý je predmetom obžaloby pri správnom posúdení zákona treba posudzovať podľa iného ustanovenia zákona ako ho posudzuje obžaloba.

Podľa § 244 ods. 3 Tr. poriadku predbežné prejednanie obžaloby sa koná na verejnom zasadnutí, aj na neverejnom zasadnutí sa môže obžaloba predbežne prejednať, ak prichádza do úvahy rozhodnutie podľa § 244 ods. 1 písm. a)-l).

Podľa § 243 ods. 4 Tr. poriadku pri predbežnom prejednaní obžaloby súd preskúma obžalobu a zákonnosť dôkazného materiálu, predseda senátu alebo ním poverený člen senátu z tohto hľadiska podá správu, pričom sa zameria na otázky, ktoré treba riešiť.

Podľa § 243 ods. 5 Tr. poriadku pred predbežným prejednaním obžaloby môže súd vypočuť obvineného aj poškodeného a zadovážiť ďalšie potrebné vysvetlenia...

V zmysle § 243 ods. 5 Tr. poriadku požiadal súd poškodenú o podanie vysvetlenia, ktoré predložil dňa 09.02.2018 obvinený.

Dňa 15.07.2019 bolo súdu doručené podanie zo dňa 14.07.2019 s nasledovným textom:

Splnomocňujem môjho syna R. A., nar. XX.XX.XXXX vo veci „odpovedať na list zo dňa XX.XX.XXXX č. 2T XX/XXXX“.

„A to XX.XX.XXXX som vyhlásila pravdivo, že peňaženku som našla v inej posteli, v ktorej bola suma 200 €, čo som tvrdila, že mi zobral môj syn R. A., čo nie je pravda. Toto predmetné vyhlásenie som preverila a týmto poverujem môjho syna R. A. aby toto predmetné vyhlásenie písal na môj súhlas. Mám problém zdravotný ohľadom písania listov a podobne, a čo sa týka podpisu na predmetnom vyhlásení,

potvrďujem, že je môj. Týmto uzatváram vyhlásenie, že môj syn A. P. je v tejto veci nevinný a žiadam o ukončenie mojich vyhlásení a žiadam ukončenie tohto prípadu“. Nasledujú dva podpisy poškodenej.

Pri vyhodnotení dôkazov v zmysle § 2 ods. 10, ods. 12 Tr. poriadku súd uzavrel, že vina obvineného R. A. nebola jednoznačne a bezpochyby preukázaná.

Obvineného usvedčuje poškodená vo svojom výsluchu zo dňa XX.XX.XXXX kedy podrobne popísala spôsob vykonania skutku, v ďalšej výpovedi v zápisnici o výsluchu svedka - poškodeného zo dňa XX.XX.XXXX využila svoje zákonné právo podľa § 130 ods. 1 Tr. poriadku a nevypovedala. V poslednej výpovedi v procesnom postavení svedka - poškodeného zo dňa XX.XX.XXXX vypovedala avšak k okolnostiam prípadu sa nevyjadřila. V písomných podaniach, ktoré napísal obvinený na podnet svedkyne - poškodenej zo dňa XX.XX.XXXX a XX.XX.XXXX vyplýva, že peňaženku, v ktorej bola finančná hotovosť, o ktorej tvrdila, že ju vzal obvinený sama nakoniec našla v inej posteli.

Obvinený v prípravnom konaní potvrdil, že bol pod vplyvom alkoholu, poškodenej svojej matke vulgárne nadával, poprel však fyzické násilie a odcudzenie finančnej hotovosti.

Sestra obvineného a dcéra poškodenej S. W. a syn obvineného a vnuk poškodenej W. A. využili svoje zákonné právo podľa § 130 ods. 1 Tr. poriadku a vo veci odmietli vypovedať.

Ďalšia vypočutá svedkyňa F. N., suseda obvineného a poškodenej sa k okolnostiam prípadu nevedela bližšie vyjadřiť, s rodinou obvineného a poškodenej sa navštevovali do roku XXXX. Y. J. R., čašník v pohostinstve sa k okolnostiam prípadu nevedel vyjadřiť.

Z fotodokumentácie zadokumentovanej do spisového materiálu a zo znaleckého posudku znalca z odboru zdravotníctva, chirurgie vyplýva, že poškodená utrpela zranenia s dobou liečenia 6 dní.

Je pravdou, že obvinený pri zadržaní a obmedzení osobnej slobody podozrivej osoby mal pri sebe peňaženku s finančnou hotovosťou. Do spisového materiálu boli zadokumentované listinné dôkazy o výške dôchodku poškodenej, o výške opatrovateľského príspevku obvinenému, potvrdenie pošty, že dôchodok preberal príjemca. Všetky tieto dôkazy súhrnne nenasvedčujú tomu, že finančná hotovosť, ktorá bola nájdená v peňaženke obvineného skutočne patrila poškodenej. Nebolo preukázané či predmetná peňaženka patrí obvinenému, poškodenej alebo inej osobe.

Za takejto dôkaznej situácie, keď sa nepodarilo zabezpečiť ďalšie relevantné dôkazy, výsluchmi svedkov, zadovážením listinných dôkazov, obvinený, poškodená, sestra obvineného a syn obvineného využili svoje zákonné práva a vo veci odmietli ďalej vypovedať, súd preto uzavrel, že nebolo jednoznačne a bezpochyby preukázané, že obvinený použil násilie voči poškodenej v úmysle zmocniť sa cudzej veci, jej finančnej hotovosti a spáchal taký čin na chránenej blízkej osobe a osobe vyššieho veku.

Podľa § 139 ods. 1 písm. c), e) Tr. zákona chránenou osobou sa rozumie blízka osoba a osoba vyššieho veku. Podľa § 127 ods. 4 Tr. poriadku blízkou osobou sa na účely tohto zákona rozumie príbuzní v priamom pokolení, osvojiteľ, osvojenec, súrodenec a manžel; inej osoby v rodinnom alebo obdobnom pomere sa pokladajú za navzájom blízke osoby len vtedy ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá právom pociťovala ako ujmu vlastnú. Podľa § 127 ods. 3 Tr. poriadku osobou vyššieho veku sa na účely tohto zákona rozumie osoba staršia ako 60 rokov.

Vykonaným dokazovaním podľa názoru súdu nebolo preukázané, že obvinený proti inému použil násilie v úmysle zmocniť sa cudzej veci a spáchal taký čin na chránenej osobe, blízkej osobe a osobe vyššieho veku, čím mal naplniť zákonné znaky zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d) Tr. zákona s poukazom na ustanovenie § 139 ods. 1 písm. c), e) Tr. zákona.

Bolo objektívne preukázané, že v kritickom čase obvinený použil voči poškodenej fyzické násilie s dobou liečenia 6 dní. Obvinený pripustil taktiež nadávky a vyhrážky voči svojej matke poškodenej. Poškodená zhodne potvrdila vyhrážky, nadávky, fyzické násilie. Podľa názoru súdu v zmysle § 10 ods. 2 Tr. zákona vzhľadom na spôsob vykonania činu, jeho následky, okolnosti za ktorých bol spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku obvineného je závažnosť činu nepatrná.

Podľa § 244 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku pri predbežnom prejednaní obžaloby súd postúpi vec inému orgánu, ak sú tu okolnosti uvedené v § 214 ods. 1.

Podľa § 214 ods. 1 Tr. poriadku prokurátor alebo policajt postúpi vec inému orgánu, ak výsledky vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania preukazujú, že nejde o trestný čin, ale ide o skutok, ktorý by mohol byť priestupkom alebo iným správny deliktom alebo by mohol byť prejednaný v disciplinárnom konaní.

Podľa § 49 ods. 1 zákona SNR 372/1990 Zbierky o priestupkoch v platnom znení, priestupku proti občianskemu spolunažívaniu sa dopustí ten kto a) inému ublíži na cti tým, že ho urazí alebo vydá na posmech, b) inému z nebanlivosti ublíži na zdraví, c) úmyselne uvedie nesprávny alebo neúplný údaj, pred štátnym orgánom, pred orgánom obce alebo pred organizáciou za účelom získania neoprávnenej výhody, d) úmyselne naruší občianske spolunažívanie vyhrázaním, ujmu na zdraví, drobným ublížením na zdraví, nepravdivým obvinením z priestupku, schválnosťami alebo iným hrubým správaním.

Podľa názoru súdu konanie obvineného možno posúdiť ako priestupok proti občianskemu spolunažívaniu, podľa § 49 ods. 1 písm. d) zákona SNR 372/1990 Zbierky o priestupkoch v platnom znení.

Podľa § 52 písm. a) zákona SNR 372/1990 Zbierky o priestupkoch, priestupky prejednávajú tieto správne orgány: obvodné úrady

Súd preto podľa § 244 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku, § 214 ods. 1 Tr. poriadku postúpil pri predbežnom prejednaní obžaloby vec Okresnému úradu, odboru všeobecnej vnútornej správy Žiar nad Hronom.

Uznesením Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 12.11.2019 sp. zn. 5To 134/2019 bolo podľa § 194 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku napadnuté uznesenie Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 2T 41/2019 zo dňa 20.08.2019 v celom rozsahu zrušené a okresnému súdu bolo uložené, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Druhostupňový súd svoje uznesenie odôvodnil tým, že:

Prvostupňový súd sa dôsledne neriadil ustanoveniami § 2 ods. 10, 11, 12, 18 Tr. poriadku, keďže dôkazy zadovážené v prípravnom konaní nepodrobil kontradiktórnemu procesu skúmania tak, ako je to pri vykonávaní dôkazov na hlavnom pojednávaní, keďže nie je možné na neverejnom zasadnutí odstrániť prípadné rozdiely, či rozpory vo výpovediach svedkov poškodených, preto v tomto štádiu konania je predčasné hodnotiť dôkazy ako definitívne zistený skutkový stav.

Poškodená T. A. v procesnom postavení svedka bola vypočutá po vznesení obvinenia kedy dňa XX.XX.XXXX podrobne uvádzala okolnosti, za ktorých malo dôjsť k spáchaniu skutku, pričom okrem iného uviedla, že obvinený požadoval od nej peniaze na alkohol a keď mu peniaze nedala, tak ju fyzicky napadol. Okolnosti, ktoré tvoria žalovaný skutok poškodená obdobne popísala aj v trestnom oznámení, na základe ktorého bolo R. A. vznesené obvinenie. Druhostupňový súd pripomína, že trestné oznámenie spadá procesne do kategórie „všetkého“ v zmysle § 119 ods. 2 Tr. poriadku lebo za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť k náležitému objasneniu veci a čo sa získalo z dôkazných prostriedkov podľa tohto zákona alebo podľa osobitného zákona, vrátane „oznámenia“. Trestné oznámenie preto môže byť na hlavnom pojednávaní čítané ako listinný dôkaz podľa § 269 Tr. poriadku (uznesenie NS SR sp. zn. 2To 2/2013). Nemožno taktiež opomenúť, že poškodená dňa 13.10.2017 aj ošetrovateľovi lekárovi uviedla vznik mechanizmu svojho poranenia a to tak, že bola napadnutá svojim synom, ktorý ju uderil päťou do tváre a snažil sa ju uškrtiť. Poranenia poškodenej sú verifikované aj fotodokumentáciou zo dňa 13.10.2017 a následne potvrdené znaleckým posudkom. Na základe uvedených skutočností má druhostupňový súd zato, že z doposiaľ vykonaného dokazovania vyplýva, že na poškodenej bolo inou osobou vykonané násilie, za účelom aby určitým spôsobom konala, preto záver súdu prvého stupňa o tom, že závažnosť činu je nepatrná je predčasný. Súdu prvého stupňa je potrebné taktiež vytknúť, že sa nezaoberal otázkou, či konanie obvineného nenapĺňa znaky niektorého iného trestného činu uvedeného v trestnom zákone, keďže súd nie je viazaný právnym posúdením skutku uvedeného v obžalobe (§ 244 ods. 2, § 278 ods. 3 Tr. poriadku).

Pre objektívne posúdenie veci je potrebné, aby súd prvého stupňa na hlavnom pojednávaní vykonal dokazovanie v rozsahu navrhnutom v obžalobnom návrhu a následne sa dôsledne vysporiadal s argumentáciou procesných strán. Pokiaľ okresný súd dospeje k záveru, že skutok nenapĺňa zákonné znaky skutkovej podstaty žalovaného zločinu, jeho povinnosťou je sa zaoberať, či konanie obžalovaného nenapĺňa znaky niektorého iného trestného činu.

Krajský súd pripomína, že podľa § 194 ods. 5 Tr. poriadku orgán, ktorému bola vec vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie je pri novom rozhodovaní viazaný právnym názorom, ktorý vo veci vyslovil nadriadený orgán a je povinný vykonať úkony, ktorých vykonanie tento orgán nariadil.

Na hlavných pojednávaniach bolo vykonané dokazovanie dňa XX.XX.XXXX výsluchom obžalovaného R. A., dňa XX.XX.XXXX výsluchom svedkov S. W. a J. R., dňa XX.XX.XXXX výsluchom obžalovaného R. A., prečítaním podľa § 263 ods. 1 Tr. poriadku zápisníc o výsluchu svedka poškodeného T. A., prečítaním podľa § 263 ods. 3 písm. a) Tr. poriadku zápisnice o výsluchu svedka F. N., prečítaním podľa § 269 Tr. poriadku listinných dôkazov, prečítaním podľa § 268 ods. 2 Tr. poriadku znaleckých posudkov, oboznámením sa s obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 2Pr 6/2018.

Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázaný skutkový stav tak, ako je to uvedené v skutkovej vete výrokovej časti tohto rozsudku.

Obžalovaný R. A. na hlavnom pojednávaní konanom dňa 13.10.2020 využil svoje zákonné právo podľa § 34 ods. 1 Tr. poriadku a nevypovedal. Na hlavnom pojednávaní konanom dňa 21.03.2022 obžalovaný R. A. uviedol „Chcem využiť možnosť vypovedať“. Pri opätovnom výsluchu obžalovaný R. A. sa ku skutku v plnom rozsahu doznal, svoje konanie oľutoval, ďalej sa odmietol k okolnostiam prípadu bližšie vyjadriť.

Svedkyňa poškodená T. A., matka obžalovaného do zápisnice napísanej v rodinnom dome obžalovaného a poškodenej v obci J. S. XXX využila svoje zákonné právo podľa § 130 ods. 1 Tr. poriadku a vo veci svojho syna nevypovedala.

Do zápisnice o trestnom oznámení, ktoré bolo podľa § 269 Tr. poriadku prečítané ako listinný dôkaz, T. A. uviedla, že syn R. nikde nepracuje, vybavil si, že ju bude opatrovať, pričom zároveň poberá opatrovateľské, privyrába si aj brigádnicky. Väčšinu svojho príjmu však prepíše v miestnom pohostinstve a v potravinách, kde si kupuje alkohol. Dňa XX.XX.XXXX v poobedňajších hodinách šiel do pohostinstva, domov prišiel okolo XX,XX hod., kedy už sama bola vo svojej izbe v posteli, ešte nespala, lebo sa bála v akom stave príde domov. Vošiel do izby, podišiel ku jej posteli, videla na ňom, že je značne opitý, začal od nej pýtať peniaze na alkohol, nakoľko chcel ísť ďalej piť do pohostinstva, aby nemala problém mu odvetiť, že peniaze mu dá ráno. Syn ju rozčúlene začal plieskať vankúšom, ktorý chytil do ruky a zároveň ťahať za vlasy, opakovane udierať niečím do tváre, nevedela uviesť čím to bolo, lebo sa bála. Stále kričiac opakoval, že ju vyhodí z domu, dožadoval sa peňazí, popri tom jej vulgárne nadával, žiadal, aby zmizla z domu. Sama bola ticho, triasla sa, bála. Syn strhol z nej paplón, tento zhodil na podlahu, všetko prehľadával, dožadoval sa peňazí. Vedľa posteľe mala tašku, kde mala pripravené veci na odchod, na dlhodobé liečenie do Banskej Štiavnice. Začal prehľadávať jej obsah a tento rozhadzoval po miestnosti, hľadal stále peniaze. Všetko trvalo do polnoci. Nervózne chodil po dome, potom ostal vo svojej izbe, kde vykrikoval. Sama bola schúlená vo svojej posteli, čakala čo sa bude diať, prebdela celú noc. Na druhý deň okolo 09,00 hod. syn z domu odišiel, chcela volať policajtov, tento ju však doma zamkol, nemohla sa dovolať pomoci. Zbadala, že jej zmizla peňaženka, ktorú mala pod vankúšom pod hlavou, mala v nej dve päťdesiat euróvé bankovky, jednu stoeurovú bankovku, pričom dňa 06.10.2017 prebrala dôchodok v sume 280 Eur. Deň predtým dala synovi na naliehanie 30 Eur, aby niečo kúpil na stravu, peniaze samozrejme prepil. Všetko prehľadala avšak peňaženku nenašla. Syn prišiel domov okolo 15,00 hod. ako zvyčajne opitý, opätovne vykrikoval, vulgárne jej nadával. Takéto útoky zo strany syna sú dlhodobé, neustále žiada peniaze na alkohol, pričom sama v obave o svoj život mu dáva peniaze. Takéto pýtanie peňazí sa často nezaobíde bez bitky a faciek zo strany syna. Stalo sa, že sa zamkla v komore alebo chodila do pohostinstva keď ju vyhodil z domu a zamkol. Keď bola zima nemala kde ísť, často nocovala vonku. Niekedy ušla k susede, ktorá ju prichýlila. Takéto terorizovanie zo strany syna trvá dlhodobo 5 - 6 rokov. Syn keď je opitý, doma všetko ničí, kričí do neskorých ranných hodín, stále je pustený televízor. Sama preto radšej je vo svojej izbe, keď jej dá syn pokoj, tak ticho čaká.

Svedkyňa S. W., sestra obžalovaného, dcéra poškodenej na hlavnom pojednávaní uviedla, že brat, ktorý bol pod vplyvom alkoholu v kritickom čase v nočných hodinách vyrušil matku zo spania, riešil to takým spôsobom ako riešiť nemal. Sama v kritickom čase prítomná nebola, nachádzala sa doma, čo je asi 2 kilometre od domu, kde býva brat s mamou. O skutku jej porozprávala matka. Bližšie jej matka uviedla, že išla už spať, prišiel brat, vyhodil matku z postele, pýtal peniaze, udrel ju do tváre, peniaze vzal. Sama videla potom na matke, že má opuchnutú čiernu, celú časť tváre.

Svedok J. R., zamestnaný v R. pohostinstvo J. S. na hlavnom pojednávaní uviedol, že obžalovaného osobne pozná, v súčasnej dobe príde do krčmy menej často ako chodil v kritickom čase. V kritickom čase navštevoval obžalovaný pohostinstvo niekoľkokrát do týždňa, viac si vypil, mal problémy aj s inými osobami, niekedy vyrýval do iných.

Uznesením sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Žiar nad Hronom zo dňa XX.XX.XXXX sp. zn. XTP XXX/XXXX bol podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. poriadku vzatý do väzby obvinený R. A.. Podľa § 76 ods. 2, 6, 7, 10 Tr. poriadku lehota trvania väzby mu začala plynúť od XX,XX hod. dňa XX.XX.XXXX kedy bola obmedzená jeho osobná sloboda. Uznesením sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Žiar nad Hronom zo dňa 10.01.2018 sp. zn. 0Tp 211/2017 bol podľa § 79 ods. 3, § 80 ods. 1 písm. b), c) Tr. poriadku obvinený R. A. prepustený z väzby na slobodu s tým, že dôvody väzby uvedené v § 71 ods. 1 písm. c) Tr. poriadku sa nahrádzajú písomným sľubom obvineného a dohľadom probačného a mediačného úradníka. Podľa § 82 ods. 1 Tr. poriadku súd obvinenému R. A. na posilnenie účelu, ktorý by sa inak dosiahol väzbou ukladá nasledovné primerané obmedzenia a povinnosti - zákaz vycestovať do zahraničia, povinnosť spolupracovať s orgánmi činnými v trestnom konaní, povinnosť hlásiť orgánom činným v trestnom konaní a súdu prípadnú zmenu miesta pobytu, zákaz požívania alkoholických nápojov.

Z oznámenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Nová Baňa, agenda peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP a postupkové činnosti Nová Baňa vyplýva, že peňažný príspevok na opatrovanie poškodenej T. A. poberala v období od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX dcéra S. W.. Peňažný príspevok na opatrovanie poberá od 01.10.2020 syn R. A., tento poberal peňažný príspevok na opatrovanie matky aj v období od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX. Pripojili potvrdenie o poberaní peňažného príspevku na opatrovanie, rozhodnutia o priznaní príspevku na opatrovanie.

Obhajoba predložila listinné dôkazy:

- rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Nová Baňa, ktorým sa priznáva peňažný príspevok na opatrovanie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorou je T. A.,
- posudok Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žarnovica, z ktorého vyplýva, že poškodená T. A. sa považuje za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím. Táto je odkázaná na sprievodcu, potrebuje pomoc okrem iného pri prístupe k veciam osobnej potreby. Je odkázaná na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením bežnej osobnej hygieny a hygieny domácnosti. Je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a dohľad počas dňa minimálne pri troch činnostiach. Je odkázaná na sprievodcu.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 2Pr 6/2018 vyplýva, že obžalovaný spolupracoval s probačným a mediačným úradníkom, pravidelne sa dostavoval na predvolania a predkladal žiadané podklady.

Súd opätovne nerozpisoval dôkazy uvedené v odôvodnení svojho uznesenia zo dňa 20.08.2019.

Pri vyhodnotení dôkazov v zmysle § 2 ods. 12 Tr. poriadku súd uzavrel, že vina obžalovaného bola preukázaná, doznáním sa obžalovaného na hlavnom pojednávaní konanom dňa 21.03.2022, trestným oznámením svedkyne poškodenej T. A. a jej výpoveďou v prípravnom konaní zo dňa 13.10.2017, svedeckou výpoveďou nepriamej svedkyne S. W. na hlavnom pojednávaní 27.09.2021, listinnými dôkazmi, lekárskou správou, fotodokumentáciou poranení poškodenej, znaleckým posudkom č. 2018/44 znalca z odboru zdravotníctvo, chirurgia a ďalšími listinnými dôkazmi na vec sa vzťahujúcimi. Súd konanie obžalovaného, ktorým proti inému použil násilie v úmysle zmocniť sa cudzej veci a spáchal taký čin na chránenej osobe - blízkej osobe, osobe vyššieho veku právne kvalifikoval ako zločin lúpež podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d) Tr. zákona s poukazom na ustanovenie § 139 ods. 1 písm. c), e) Tr. zákona.

Podľa § 139 ods. 1 písm. c), e) Tr. zákona chránenou osobou sa rozumie blízka osoba, osoba vyššieho veku. Podľa § 127 ods. 3 Tr. zákona osobou vyššieho veku sa na účely tohto zákona rozumie osoba staršia ako 60 rokov. Podľa § 127 ods. 4 Tr. zákona blízkou osobou sa na účely tohto zákona rozumie príbuzný v priamom pokolení, osvojiteľ, osvojenec, súrodeneц a manžel, iné osoby v rodinnom alebo obdobnom pomere sa pokladajú za navzájom blízke osoby len vtedy, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich druhá právom počítavala ako ujmu vlastnú.

Obžalovaný R. A. je vyučený, ukončil SOU stavebné. Obec Malá Lehota v správe o povesti uviedla, že obžalovaný žije v spoločnej domácnosti so svojou matkou poškodenou T. A.. Táto sa nikdy nebola sťažovať na konanie svojho syna, sťažovala sa na neho len susedom v obci. V poslednom období nemajú vedomosť o prípadných nezhodách v tejto rodine. Obec nikdy neriešila žiadny spor medzi obžalovaným a jeho matkou poškodenou. Vo výpise z ústrednej evidencie priestupkov MV SR má obžalovaný 2 záznamy, z rokov 2014 a 2015 oba pre priestupky proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d) zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v platnom znení, pričom v jednom prípade sa jednalo o fyzické napadnutie a vulgárne nadávanie svojej matke, v druhom prípade o vulgárne nadávanie svojej matke. V prvom prípade mu bola uložená pokuta 20 Eur, v druhom prípade 30 Eur. Doposiaľ bol 8 krát súdne trestaný, naposledy trestným rozkazom Okresného súdu Žiar nad Hronom zo dňa 14.03.2012 sp. zn. 3T 40/2012 pre prečin úverový podvod podľa § 222 ods. 1 Tr. zákona k trestu odňatia slobody 1 rok 3 mesiace, na skúšobnú dobu v trvaní 2 roky. Trest bol odpustený amnestiou prezidenta SR 02.01.2013, pričom na páchatel'a sa hľadá ako keby nebol odsúdený.

Pri úvahe o druhu a výmere trestu súd prihliadol k ustanoveniam § 34 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4, ods. 6 Tr. zákona, pričom ako poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Tr. zákona ustálil, že obžalovaný sa priznal k spáchaniu trestného činu a trestný čin úprimne oľutoval, priťažujúcu okolnosť podľa § 37 Tr. zákona nezistil, preto podľa § 38 ods. 2, 3 Tr. zákona prevažuje pomer poľahčujúcich okolností čím sa znižuje horná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu.

Pri zločine lúpež podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d) Tr. zákona možno uložiť páchatel'ovi trest odňatia slobody na 7 rokov až 12 rokov. Pri prevahe poľahčujúcich okolností podľa § 38 ods. 2, 3 Tr. zákona trest odňatia slobody na 7 rokov až 10 rokov a 4 mesiace.

Súd uložil obžalovanému podľa § 188 ods. 2 Tr. zákona, § 36 písm. l), § 38 ods. 2, 3, 8 Tr. zákona, § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Tr. zákona trest odňatia slobody pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby v trvaní 3 rokov. Súd prihliadol pri určení výmery trestu na tú skutočnosť, že obžalovaný po prepustení z väzby v predmetnej veci 10.01.2018 žije naďalej v spoločnej domácnosti so svojou matkou poškodenou T. Červenákovou, ktorá je ťažko zdravotne postihnutá. Obžalovaný zabezpečuje fakticky sám starostlivosť o poškodenú, tento nebol odvtedy priestupkovo postihovaný ani trestne stíhaný. Sám obžalovaný uviedol na hlavnom pojednávaní konanom dňa 21.03.2022, že alkoholické nápoje už nepožíva. Súd prihliadol taktiež na dobu takmer 4,5 roka, ktorá uplynula od spáchania skutku, pričom uloženie trestu v rámci zákonom ustanovenej trestnej sadzby by bolo v tomto prípade neprimerane prísne, na ochranu spoločnosti postačuje uložiť aj trest kratšieho trvania. Výkon trestu odňatia slobody súd obžalovanému podľa § 49 ods. 1 písm. a), § 51 ods. 1, 2 Tr. zákona podmienene odložil, zároveň uložil probačný dohľad, ustanovil skúšobnú dobu na hornej hranici zákonom ustanovenej trestnej sadzby v trvaní 5 rokov, zároveň uložil obžalovanému obmedzenie podľa § 51 ods. 2, ods. 3 písm. b) Tr. zákona, ktoré je súčasťou probačného dohľadu spočívajúce najmä v zákaze požívania alkoholických nápojov. Podľa § 51 ods. 5 Tr. zákona obžalovaný, ktorému bol uložený probačný dohľad je povinný strpieť nad sebou kontrolu vykonávanú probačným a mediačným úradníkom.

Takýto druh a výmera trestu podľa názoru súdu spĺňajú všetky kritéria individuálnej a generálnej prevencie.

Podľa § 73 ods. 2 písm. d), ods. 4, § 74 ods. 1 Tr. zákona súd uložil obžalovanému aj vzhľadom na závery znaleckého posudku č. 08/2018 znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, liečba alkoholizmu a toxikománie, gerontopsychiatria aj ambulantné ochranné protialkoholické liečenie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho oznámenia na tunajšom súde.